

Συναυλίες της Παλιγγενεσίας (2)

Οι συναυλίες της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της ΕΡΤ και της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Του
ΚΥΡΙΑΚΟΥ Π. ΛΟΥΚΑΚΟΥ

Η μεγάλη επιτυχία της προγραμματικής συμφωνίας για τη «Νίκη του Γουέλινγκτον στη μάχη της Βιτόρια», στην αρχική συναυλία της 8ης Δεκεμβρίου 1813 (με συμμετέχοντες τον Σαλιέρι στο πόντιο και τον Μάγιερμπερ στην ορχήστρα!), υπήρξε διεθνώς επικερδές εφαλτήριο για τον Μπετόβεν, μέσω και διπλωματικών αντιπροσωπειών που παρέστησαν στο Συνέδριο της Βιέννης το επόμενο έτος. Η επιτυχία οδήγησε μάλιστα Μπετόβεν και Μέλτσελ σε δικαστική διαμάχη διεκδίκησης πνευματικών δικαιωμάτων, που πάντως, χρόνια αργότερα, διευθετήθηκε συμβιβαστικά. Στη συναυλία της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της ΕΡΤ υπό τον Μύρωνα Μιχαηλίδη για την 25η Μαρτίου, οι ατομικές και συλλογικές επιδόσεις των μουσικών ανέδειξαν εξωτικούς ήχους μάχης, αναγνωρίσιμα εμβατήρια και εθνικούς ύμνους, υποστηρίζοντας θερμά το θεωρούμενο ως έλασσον έργο και τα αξιόπιστα αντανακλαστικά αυτού του μοναδικού, ακόμη και στις αντιφάσεις του, συνθέτη.

Η συναυλία από την κενή αίθουσα του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών ολοκληρώ-

θηκε με ελληνικές συνθέσεις. Η Δωδεκανησιακή σουίτα αρ. 1 του Γιάννη Κωνσταντινίδη έχει κατά βάση λυρικό χαρακτήρα, με περίτεχνη ανάδυση των χορευτικών επεισοδίων από τη μελωδική γραμμή και ο σχηματισμός απέδωσε εύστοχα τη λεπτή επεξεργασία του δημώδους μουσικού υλικού και την αδιόρατη αφομοίωσή του σε ευρωπαϊκούς τρόπους της αντίστοιχης συμφωνικής κατηγορίας. Ενδιαφέρουσες και οι 7 Ωδές του Διονυσίου Σολωμού, με μουσική από τον Νικόλαο Μάντζαρο και σε ενορχήστρωση του Άλκη Μπαλάτ, σουίτα προπλάσμάτων εθνικού ύμνου που αξίζει συχνότερη παρουσίαση.

Με δύο σύντομα ελληνικά έργα τίμησε την 200ή επέτειο της Ελληνικής Επανάστασης και η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης στη δική της επετειακή συναυλία, υπό την διεύθυνση της Ζωής Τσόκανου, που συνέπεσε παράλληλα με 21 έτη λειτουργίας του Μεγάρου Μουσικής της Συμπρωτεύουσας, στο οποίο φιλοξενήθηκε. Για την γερετήρια έναρξη επελέγη το Πρελούδιο και Φούγκα πάνω σε 2 ελληνικά θέματα του «Επτανήσιου» Διονυσίου Λαυράγκα, στιβαρή συμφωνική σελίδα, εθνική στη θεματική της αναφορά, αλλά ευρωπαϊκή στη μορφολογία της. Την «Εθνική» σχολή εκπροσώπησε ο Μανόλης Καλομύρης με την «Καταστροφή των Ψαρών»

του Διονυσίου Σολωμού ως υποβλητική μουσική υπόκρουση βαρυσήμαντης απαγγελίας από τον ηθοποιό του ΚΘΒΕ Δημήτρη Σιακάρα.

Κύριο «έδεσμα» της επίσης ωριαίας αυτής συναυλίας υπήρξε η «Ηρωική» συμφωνία του Μπετόβεν, η 3η από τις 9 του και εκείνη που έδωσε το κυριολεκτικό ηχητικό λάκτισμα στη νέα εποχή της χειραφέτησης δημιουργών από σχέσεις υποτέλειας. Η εκτέλεση βρήκε την Ορχήστρα και την καλλιτεχνική της διεύθυντρια σε ομοθυμία αξιομνημόνευτης ερμηνείας. Το εναρκτήριο *allegro con brio* ανταποκρίθηκε σφριγηλά στην αγωγική υπόδειξη, υπερβώντας την ιδεαλιστική διάσταση ενός πρωτισμού που ο συμφωνικός Μπετόβεν προτάσσει ως -έστω και ανέφικτη- υπέρβαση περιορισμών και θλίψης. Το τραγικό στοιχείο εγκαταστάθηκε στην εκτέλεση το αργότερο με την ολοκλήρωση της ευπρόσδεκτης επανάληψης και επιβεβαιώθηκε χωρίς περιττό βάρος και έμφαση, αλλά με ελεγειακή επισομότητα βηματισμού στο «πένθιμο εμβατήριο», εκφραστικά δωρικό, ρυθμικά πειθαρχημένο αλλά και ανακουφιστικά χαλαρής ενδιάθεσης. Η ενωρώδης «προμθηϊκή» κατάληξη της Συμφωνίας επισφράγισε μια διαδρομή αναγνωρίσιμα μπετοβενικής ανάτασης, αντάξια της μεγάλης συλλογικής μας επετείου.

